

Izabran novi Kotarski komitet SKH

(Nastavak sa 1. strane)
uzelo učešća u radu preko 15.000 frontovaca.

Nadalje u referatu su iznijeli uspjesi organizacije Narodne omladine. Tako u prošloj godini rad u omladinskoj organizaciji vidno se pokrenuo i na tom polju postignuti su dobri rezultati. Ti rezultati se ogledaju u živosti koja je unesena u veliki dio omladinskih organizacija na kotaru kroz raznovrsni kulturno-zabavni rad. Naročito se dobro uspjelo pokrenuti rad na fiskalnom polju. Uz pomoć poljoprivrednih zadruga u Burnjem i Južnom Primoštenu, Vrpolju, Tijesnome, Bribiru, Varivodama, Đevrskama, Pirovcu i drugim selima, kupljeni su instrumenti za dva lamburaška zborara, razni sportski rekviziti, a koji su bili materijalna baza za pokretanje omladinske organizacije na svim poljima rada.

Vrijedno je spomenuti aktivnost omladinske organizacije našeg kotara na dobrovoljnim radnim akcijama na Vinodolu. Dvije omladinske radne brigade radile su u 1952. godini na Vinodolu. Prva brigada proglašena je 7 puta udarnom, a druga 9 puta i dva puta pohvaljena. One su se svrstale u red najboljih brigada na gradilištu. Proglašeno je 39 udarnika a 86 ih je pohvaljeno.

Pored ove aktivnosti, omladinska organizacija je pokazala vidnu aktivnost i na političkom polju i u tom pogledu pokazala napredak u odnosu na 1951. godinu, ali je potrebno tu aktivnost još razviti. Najbolje rezultate u pitanju aktivizacije NO postigle su organizacije Prvić Luke i Sepurine, Kaprija, Tribunja, Đevrskaka, Varivoda, Zirja, Vrpolje, Bratiškovaca i t. d. Jedna od najprečih briga omladinske organizacije je u tome, što se jedan dio i to većinom ženske omladine nalazi pod utjecajem klera. U ovoj godini treba više pažnje posvetiti da se baš taj dio ženske omladine istrigne ispod utjecaja klera putem zdravstvenih tečajeva, koje organizira Crveni križ za žensku omladinu kao i putem drugih oblika rada. Pored toga, ima još 1.409 omladinki i omladinaca van omladinske organizacije, od čega 513 omladinaca, a 925 omladinki. Obuhvaćanje ovih omladinaca i omladinki u organizaciju treba da bude jedna od najprečih briga omladinske organizacije i SK na našem kotaru u 1953. godini.

U izvještaju se također tretiralo i pitanje rada Narodne vlasti, te je naglašeno da neke organizacije Saveza komunista nisu pravilno shvatile ulogu narodnog odbornika, a isto tako lakve organizacije nisu razvijale odgovornost odbornika za njihov rad pred biračima. Birači sve više učestvuju u radu vlasti, što pokazuje i činjenica da je u prošloj godini održano 170 zborova birača, ili 60% više zborova nego ih je bilo u 1951. god. Spomenute su neke izrazite slabosti u radu narodnih odbora kao na primjer, da manji broj odbornika ne dolazi na sjednice ili pak veći broj odbornika nije imao dogovor sa svojim biračima prije sjednice Narodnog odbora i prema tome nije mogao zastupati mišljenje svojih birača. Pored toga, veliki broj odbornika ne uzimlje učešća u provođenju zaključaka narodnog odbora i zborova birača. Rezultat tih pojava je preležnim dijelom rad predsjednika i tajnika NO-a općine, dok odborničke komisije i savjeti NO-a nisu uzeli većeg učešća u radu, a zborovi birača i njihovi zaključci još nisu u potpunosti postali odraz narodnog samoupravljanja.

Što se tiče poljoprivrede, u izvještaju je konstatirano da se ona na našem kotaru odvija sporo krećući naprijed i da po svojoj organizaciji i karakteru proizvodnje ne ide uz korak moderne poljoprivrede. Većina naših poljoprivrednika osobito u Đevrskama još uvijek proizvode samo za ličnu potrošnju. Oni proizvođači svega pomalo, i time rasparčavaju svoja proizvodna snaga. Za ilustraciju zaostali naša poljoprivrede navodi se za primjer grad i kotar Šibenik, gdje je prema vanjskom društvenom bruto produktu od 7 milijardi dinara otpalo na poljoprivredu svega 900 miliona, ili da je još jasnije

prosječno jedan radnik je ostvario oko 500 hiljada dinara bruto produkta, dok jedan seljak samo 36 hiljada dinara. Ove brojke jasno govore koliko je niska produktivnost rada u našoj poljoprivredi na kotaru i koliko je prema tome težak zadatak osobito pred komunistima, da bi tu poljoprivredu unapredili. Osnovne karakteristike naše poljoprivrede jesu veliki materijalni troškovi i slab prinos.

U onom dijelu izvještaja koji govori o organizacionim pitanjima istaknuto je, da je u toku prošle godine na našem kotaru održano 125 ovorenih sastanaka osnovnih organizacija, ali posjet nećlanova u gotovo svim organizacijama nije bio zadovoljavajući. Potrebno je

Za članove Kotarskog komiteta Saveza komunista izabrani su: Petar Škarica, Nikola Spirić, Vitomir Gradiška, Draško Jurišić, Krste Ivas, Vinko Petrina, Čiro Milutin, Rajko Dobrijević, Ivan Babić, Zorica Mišurac, Zora Peršen, Srećko Bijelić, Rudolf Alfirev, Nikola Panjkota, Ivan Goleš, Nikola Zupanović, Roko Frkić, Rade Čakić, Milan Čakić, Ilija Huljev, Ignjatije Lalić, Marko Meić i Ante Kazija.

Za članove revizione komisije izabrani su: Ljudevit Lušić, Milivoj Juraga, Sava Jolić, Josko Bolanča i Mate Roman.

Na kraju je Kotarski komitet izabrao sekretarijat u koji su ušli Petar Škarica, Nikola Spirić, Vitomir Gradiška, Draško Jurišić i Vinko Petrina.

Za sekretara Kotarskog komiteta jednoglasno je izabran drug Petar Škarica.

spomenuti da većina organizacija nerado prihvaća ovaj sistem rada, već vole stare oblike što bi se moglo tumačiti kao bježanje od učešća i kontrole masa. Svaki onaj komunist i organizacija kao cijelina, koji bježe od kontrole masa i njenog učešća u donošenju odluka, kaže se u izvještaju, treba da budu svjesni da ne će biti u stanju da u potpunosti izvrše svoje zadatke. Sve organizacije, koje ta-

ko rade, oslat će izolirane od masa i njihov metod rukovođenja postat će birokratski a ne demokratski.

U izvještaju se također govori i o samostalnosti osnovnih organizacija kao jednom od najvažnijih momenata u sistemu rukovođenja. Ima organizacija koje su se prilično osamostalile u svom radu a to su Zirje, Zlarin, Prvić Luka, Šepurina i još neke. Međutim, ima veći broj organizacija na kotaru koja nisu u stanju tako reći da samostalno održe sastanak. Kako ne postoji profesionalni partijski aparat, to je tim više potrebno posvetiti punu pažnju osamostaljenju osnovnih organizacija Saveza komunista.

Ima na kotaru pojava da člano-

vi Saveza komunista ne vode brigu o svom ličnom i porodičnom životu, a niti osjećaju odgovornost za to pred svojom organizacijom. Zbog toga se pred organizaciju Saveza komunista postavlja još oštrije borba za lik komunista. Potrebno je razbiti pogrešno shvaćanje da članovi Saveza komunista imaju neke posebne privilegije u društvu. Treba poduzeti sve potrebne mjere da članovi SK za svoj rad i svoje po-

stupke lično odgovaraju ne samo pred svojom organizacijom, već u prvom redu pred narodom, na otvorenim sastancima. Ne smije se nikome dozvoliti, istaknuto je u izvještaju, da radi na rušenju lika komunista, već smjelo podvrgne kritici sve takve pojave, a ako ni to ne pomaže, onda pristupiti kažnjavanju sve do isključenja.

U drugoj polovini prošle godine rad na ideološkom polju je o-pao. Program od 12 tema, kojeg je uputio CK SKH, nije se provodio u život, dok se u posljednje vrijeme proučavaju materijali sa VI kongresa. Novi statut proučen je u 35 organizacija, dok su organizacije u Zlarinu, Zirju, Zatonu i Perkoviću proučile čitav materijal sa Kongresa. Pored toga, referat druga Tita i Rankovića proučilo je 20 osnovnih organizacija, a i ostale organizacije rade na proučavanju kongresnih materijala. Potrebno je, da se u svim selima nastavi proučavanje ovih materijala te voditi brigu da se tom prilikom privuče što veći broj frontovaca.

U ime Jugoslavenske narodne armije konferenciju je pozdravio kapetan fregate Mile Počuča, i na ovoj konferenciji u diskusiji je učestvovala veliki broj drugova i to Ivan Goleš, Rudolf Alfirev, Roko Frkić, kapetan fregate Drago Živković, Rade Čakić, Miroslav Bego, Nikola Spirić, Milan Čakić, Vitomir Gradiška, Đuro Kovač, Rajko Dobrijević, Srećko Bijelić, Marko Škevin, Josip Jerkov, Ante Bolanča i major JNA Mesić.

Za vrijeme rada delegati su često klicali drugu Titu, Bakariću, CK, JNA, a pored toga skandiralo se »Herog — Tito«, »Mi smo Titovici«, »Tito je naš«. Delegati su oduševljeno pozdravili upućivanje pozdravnih telegrama CK SKJ i drugu Titu, te CK SKH i drugu Bakariću.

Govor druga Ante Roje

Član CK SKH i politički sekretar Oblasnog komiteta drug Ante Roje pozdravio je konferenciju i rekao: »Ja Vas molim da preko mene primite pozdrave od našeg CK SKH. Ja bih želio isto tako koliko mogu i umijem da doprinesem ovoj diskusiji, ne da dajem osvrt nego da iznesem nešto što smatram da je potrebno.

Kad bi se išlo govoriti o rezultatima onda se može zabilježiti da

DRUG ANTE ROJE

organizacija SK skupa sa narodom, jer to nisu samo njeni rezultati, nego napori svih građana u Šibeniku, može zabilježiti vrlo dobar napredak. Međutim, u ovom času i vremenu nas interesira, između ostalog, najviše pitanje za koje je vezano sve drugo — pitanje učešća naših radnih ljudi u upravljanju i učestvovanje radnih ljudi u životu grada bilo na kojem polju. Naša politička aktivnost, naš politički rad, kao i sve drugo mora da se vezuje za to. I kad mjerimo naše rezultate moramo poći odavde do koga stepena smo došli da mase svijehsu upravljaju sa svojim životom, jer izgradnja socijalizma ovisi zapravo o učešću radnih ljudi. Ovdje se

mogu zabilježiti baš takovi rezultati. Ali po mom mišljenju o tome treba govoriti i zato je važna naša uloga, mjesto komunista u toj borbi, kakav je naš odnos prema masama i tome slično.

Ako smo pratili rad našeg CK SKJ i njegovu praksu, naime, borbu centralnog rukovodstva i druga Tita za socijalističku demokraciju, mogli smo vidjeti ono što moramo često imati u vidu i ovu praksu primjenjivati, jer ma kakve težnje bile odozgo, ako nema borbe dolje, onda stvari idu sporo i ne postižu se željeni rezultati.

Vi ste vidjeli kod pripremanja Kongresa naše Partije što se događalo: naš CK dao je na pretres radnim ljudima naše zemlje svoju politiku, svoj rad. Je li išta u ovom kongresnom materijalu tajno ili što ne bi trebali da čuju naši radni ljudi? Niti ima, niti je bilo, niti će biti tajni za koje naši radni ljudi ne smiju znati i u kojima ne bi trebali da učestvuju i zbog toga možemo reći da je kongres naše Partije bio kongres svih naših radnih ljudi. Isti je slučaj i sa drugim našim zakonima, koji se, prije nego što se izglasaju, daju na ocjenu i diskusiju radnim ljudima i ta se njihova mišljenja usvajaju. Iz ovoga možemo izvući pouku i naš zadatak — da kod nas komunista nema ništa što se ne bi raspravljalo među narodom i u narodu. Svakako da ovaj stepen naše izgradnje traži mnogo veću kulturu i znanje.

Na konferenciji se konstatira, da nam u životu grada slabo učestvuju težaci. A mi postavljamo pitanje, što smo učinili da ti naši radni ljudi učestvuju u privrednom, političkom i društvenom životu u gradu. Kakova je naša inicijativa bila da se težacima u NO-u gradske općine omogući da odlučuju, ili smo ih pozivali samo onda, kao što netko kaže kad je bila neka manifestacija i slično.

Roje je, među ostalim, naglasio da će Narodni front ocijeniti koliko mi vrijedimo. Mi smo se, kaže on, dobrovoljno stavili u službu naroda i, kao što je rekao drug Tito, mi smo sluge naroda. I glavni naš posao bit će dolje u Frontu. U frontovskoj organizaciji mi moramo biti primjer u toj borbi i pokretači te borbe.

Govoreći o samoupravljanju, on je istakao, da su tvornice date kolektivima na upravljanje, ali da su one opća društvena imovina i da nama nije svejedno gdje se akumulacija troši. Građani su pozvani da kontroliraju kako se vrši raspodjela viška rada ili viška fonda plaća.

Za omladinu je rekao, da nju nije potrebno zaduživati, jer je nju zadužilo društvo da radi na vlastitom odgoju kao i sve nas. Ako zajednica troši za nju, onda su oni dužni da uče i da odgovore prema društvu.

Govoreći o radu komunista, on je nastavio: »Komunista se mjeri po tome kakav je njegov odnos prema narodu i radu i prema ljudima i koliko razumije put naše zemlje i koliko je u stanju da taj put objasnjava i da se za to novo bori i koliko je spreman da u toj borbi lično žrtvuje.

Mislim da u gradu Šibeniku ima snaga koje mogu, ako komunisti budu pokretači, još brže ići naprijed i do iduće konferencije zabilježiti mnogo bolje rezultate, završio je drug Ante Roje.

KORISNA DISKUSIJA NA GRADSKOJ KONFERENCIJI SKH

(Nastavak sa 1. strane)
negativnih učenika. Ovog polugodišta bilo je isključeno iz svih škola ukupno 56 učenika. Broj negativnih đaka je još uvijek previsok, tako u gimnaziji 54,3%, učiteljskoj školi 51,2%, osmogodišnjoj 23,8%, osnovnim školama 23,7%, a u školi učenika u privredi 47%. Slabi rezultati uslovljeni su ranijim nesolidnim znanjem, slabom brigom roditelja i omladinskih organizacija, a i ponekih nastavnika. Na pitanje tko je kriv za ovako slabe rezultate moglo bi se odgovoriti — najmanje učenici, a više mi stariji, osobito roditelji tih đaka — pa se može reći da bi trebalo mnogo raditi na predodgajanju nas starijih.

Mi govorimo o tome da nam omladina, bolje rečeno jedan dio omladine, pada pod utjecaj klera, da omladina nije raščistila sa mističizmom, religijom i t. d. Danas imamo škole, koje učenicima daju pravilan i napredan pogled na život i svijet, ali, nažalost, mnogi roditelji, neki svjesno, a neki nesvjesno, ruše ono što škola gradi i formira kod učenika. Mnogi roditelji, a i neprijateljski raspoloženi pojedinci, ruše ono što omladinska organizacija gradi. Zbog toga se nužno nameće potreba intenzivnijeg ideološko-političkog rada, pojačanog sistematskog rada u svim oblicima na podizanju kako opće kulture i nabrabe širokih narodnih masa, tako isto i smišljene borbe protiv djelovanja neprijatelja, naročito protiv djelovanja klera i razbijanja suvjerja i mističizma. Da su škole i omladinska organizacija, i pored slabe pomoći ostalih faktora i nastojanja nekih roditelja da ruše ono što škola u idejnom pogledu izgrađuje, imali uspjeha, pokazuje i činjenica, da je za vrijeme vjerskih praznika u ovoj godini minimalan broj đaka izostao sa nastave.

Izvan škola, nastavio je drug Bulat, naši prosvjetni radnici još stoje daleko od toga da postanu u punom smislu riječi i društveni radnici. Njihovo učešće u društvenom životu još je uvijek dosta slabobitno i ne zadovoljava. Možemo nabrojiti samo mali broj prosvjetnih radnika koji su u tome samoinicijativno aktivni, dok se veći broj začahurio, povukao u sebe. Njih se izvan škole uopće ne osjeća osim što povremeno u pojedinim profesorskim organizacijama održe po koje predavanje. Ako uzmemo u obzir da u gradu ima 138 prosvjetnih i kulturnih radnika, onda taj broj predstavlja ogromnu snagu, koja može, ako se organizirano i kao cijelina aktivizira, izvršiti veliki kulturni preobražaj u našem gradu. To od njih zahtijeva i njihova uloga kao društvenih radnika i mjesto koje im pripada u našoj socijalističkoj stvarnosti.

Škole su se dijelili viškovi fonda plaća, iako ti viškovi nisu bili rezultat rada i zalaganja radnog kolektiva, već su oni nastali uslijed ne-realne kalkulacije ili pak podizanjem cijena iz starih zaliha ili opet utvrđivanjem nepotrebnih radnih mjesta. U ovim slučajevima sindikalna podružnice nisu bile principijelne i odlučne već su često puta prevladavali momentalni interesi.

U izvještaju su iznesena i neka organizaciona pitanja. Savez komunista, rekao je drug Bulat, ima danas u našem gradu 1757 članova. Od toga je 1008 radnika, 139 seljaka, 394 službenika, 43 đaka, a 173 raznih drugih profesija. U prošloj godini primljeno je u KP 191 novi drug-ica, od tih je 117 radnika, 2 seljaka, 24 službenika i 38 ostalih. Primanje u organizaciju moglo je biti daleko veće, jer je bilo ljudi zreli da budu članovi Saveza komunista, ali negdje nisu primljeni uslijed bojazni nekih sekretara da im se organizacija ne bi razvodnila, kao na pr. u organizaciji »Dane Rončević«. Neki opet prosto iz nemara nisu primili nove članove, što je dokaz njihovog slabog rada sa ljudima, koji djeluju u dotičnoj sredini. S druge strane pada u oči razmjerno malen broj primljenih seljaka, iako se zna da Ražine, Željezara, Luka i skladišta, Izgradnja, Gradsko građevno i mnoga druga poduzeća imaju velik broj ljudi sa sela. To se sve pravda da su ljudi sa sela i da je s njima teško raditi. Interesantno je na pr. da nijedan član partije sa sela nije bio predložen ni za jednu večernju partijsku školu a niti za kurs, prosto iz razloga, jer su sa sela i, jer je to nemoguće. Nijedan drugi rad nije moguć, jer ljudi neposredno poslije rada odlaze na selo. Za uzdizanje svog partijskog članstva naša partija je u doba najtežeg ilegalnog rada i progona našla načina da organizira partijske škole i kurseve, a danas nismo u stanju da osiguramo prenočište nekolicini ljudi jedan do dva puta nedjeljno za mjesec, mjesec i pol dana.

U izvještaju je, nadalje govoreno, i o radu osnovnih organizacija Saveza komunista te naglašeno da je dobro započeo rad novostvorene organizacije na blokovima, međutim, kod nekih članova

partije pojavljuje se aljkavost u radu. Naglašeno je, da takve ljude treba odmah uklanjati iz organizacije, jer se ne može trpjeti kršenje odluka šestog kongresa.

Na kraju je drug Živojin Bulat govorio o nekim problemima iz rada Gradske komiteta.

Konferenciju je pozdravio član CK SKH i sekretar Oblasnog komiteta drug Ante Roje, a u vrlo živom i korisnoj diskusiji učestvovali su Josko Ničić, Srećko Berleghi, Jere Parat, Jerko Ljuba, Mate Vukov, Ante Baljkas, Slavo Radin, Zdravko Grozdanić, Mario Radić, Ivo Ramljak, Josip Erl, Kreše Crnogača, David Matulja, Ivo Ivić, Ksenija Škarica, Mirko Zorić, Mirko Rončević, Julka Jurčić, Mijo Blaće i Stipe Blaće.

Za vrijeme rada konferencije u dvorani je vladalo svečano raspoloženje. Delegati su često ustajali i dugotrajno aplaudirali skandirajući »Herog — Tito«, »Tito — Bakariću«, »Tito — Armija«, »Mi smo Titovici« — »Tito je naš«. Dvoranom se orila pjesma »Druže Tito, mi ti se kune-mo«. Delegati su oduševljeno pozdravili čitanje pisma druga Tita, koje je uputio narodu grada i kotara Šibenika, zahvaljujući im na čestitkama prigodom izbora za predsjednika Republika.

VI, gradska konferencija Saveza komunista završena je pjevanjem Internacionalne.

Najbolji aktivni

U Đevrskama je prošlog tjedna održana općinska konferencija Narodne omladine Hrvatske. Izvještaj o radu podnio je drug Simo Ležajić, dosadašnji sekretar općinskog komiteta. U diskusiji tretirana su mnoga pitanja, te su na kraju doneseni važni zaključci: organizaciono sredenje organizacije NOH-e, primanje novih članova u organizaciju (naročito ženske omladine), zatim sistematsko proučavanje materijala sa VI kongresa SKJ, formiranje triju brigada za izgradnju pruge Knin—Zadar, pretpлата na štampu i t.

Na ovoj konferenciji proglašeni su najboljim aktivima NOH-a Gošić, Varivode i Bri-

Za postradale u Engleskoj i Holandiji

Za postradale od vremenskih nepogoda u Engleskoj i Holandiji sindikalna grupa »Reša« — »Brodospas« — Šibenik na svojoj sjednici zaključila je, da svaki član ove radne rogačke ekipe dade svoju jednodnevnu zaradu kao prilog postradalima, u ukupnoj vrijednosti od 818 dinara.

J. Parat

O nekim komunalnim problemima grada

(Povodom predavanja dra Đ. Karminskog u Narodnom sveučilištu)

Zdravstvo je interesirano na problemu premorenosti osoblja u radnjama (zbog premalenog broja istih) na pitanju opskrbe vodom, odvoza smeća (opet jedan problem ne samo higijene nego opće kulture), suzbijanja buke, uređenja par-

kova i zelenih površina i t. d. Zbog svoje stručnosti, liječnici i higijeničari su uspješno upravljali komunalnim poslovima, kao na pr. pred četrdesetak godina, biv. vojni liječnik dr. Amruš, zagrebački gradonačelnik.

Parkovi i dječja igrališta

U pogledu parkova, zelenih površina i dječjih igrališta Šibenik stoji slabo i daleko zaostaje za drugim većim mjestima u Dalmaciji. Šubićevac je lijep, ali je malen i brdovit, dosta teško pristupačan, okružen vojnim objektima a kroza nj prolazi automobilska cesta. Privatnih vrlova imade svega dva, tri. U starome dijelu grada jedva se ridi po koji cvijet. Čak Trogir tu stoji bolje od Šibenika, imade više zelenila i više urednog cvijeća i zelenila po prozorima i balkonima, kako, da se to stanje popravi? Predavac predlaže otkup nekih zemljišta u korist gradske općine te njihovo postepeno pretvaranje u parkove. To bi mogli biti tereni između Jadrice i Srime, područje istočno od Šubićevca, zemljišta uz cestu, koja vodi od Lozovca do Zlarina i pojedine parcele na Zlarinu, koje bi se mogle spojiti u veći kompleks žume i parka. Južni obronci Trsta mogli bi se pretvoriti u zaštitni zeleni pojas. Predlaže, da se osnuje hortikulturno društvo, koje će unaprediti vrtlarstvo i cviječarstvo u gradu, eventualno priručiti najteže i davati nagrade za najljepše uređen ukrasni vrt ili aranžman cvijeća na prozoru. Kao što Split imade svoju

Slaba veza s predgrađima

Slijedeći prešni komunalni problem, je pitanje saobraćaja i veze s okolišem. U tom pogledu stojimo dosta slabo, kao, uostalom, i većina ostalih primorskih gradova. Električni tramvaj imaju samo dva grada: Rijeka i Dubrovnik. Split imade malu autobusnu mrežu, ne uvijek pouzdanu. Veze s daljom okolicom još nekeko zadovoljavaju, ali se to ne može reći za veze s bližim mjestima. Da li bi se tu mogao stvoriti neki perspektivni plan? Ne treba biti kao hipnotiziran od autobusnog saobraćaja. Postoje i druga prometna sredstva. Na potezu od Šubićevca do Lozovca mogla bi se trasirati uskotračna pruga s dva odvojka, za Crnicu odnosno do iznad Skradinskog mosta. To bi mogao biti neke vrsti šibenskog »samoborca«. Danas se već sav materijal izrađuje u zemlji, inclusive i lokomotive, i konjsku spregu ne bi trebalo prezirati. Diližanse se mogu mo-

Kulturno-umjetnička djelatnost

O problemu prosvjetne i kulturno-umjetničke djelatnosti trebalo bi govoriti u posebnom satu. Kao neki leitmotif mogla bi se isteknuti parola: Kvalitet i raznolikost. Poznato je, kako u savremenim državama metropole privlače talente i tako osiromašuju provinciju. To je stoga, što danas imade tako malo prijestolnica. U prijašnjim epohama su države bile male, čak i sićušne, pa je postojao veliki broj glavnih i prijestolnih gradova u kojima su se sakupljali mnogi talentirani pa i genijalni ljudi. Uzimimo samo primjer renesanse u Italiji i kod nas. Danas provincijski gradovi muku muče, da privuku i da zadrže male umjetnike i naučenjake a kamoli velike. To je zanimljiva kulturno-historijska pojava, koju bi valjalo obraditi u studiji, naročito uspoređujući s ranijim epohama, kada su i ljudi, koji su slovlili kao veliki umovi tadašnjeg vremena i koji su mogli birati velike gradove za mjesto stalnog boravka ipak živjeli i radili u malim provincijalnim varošicama (na pr. Sirosmajer u Đakovu, Tomaseo u Šibeniku).

(Nastavit će se)

V I J E S T I I Z N A Š I E G A G R A D A

Plodan rad podružnice Zbora liječnika ŠIBENIK

Podružnica Zbora liječnika Hrvatske u Šibeniku održala je svoju glavnu godišnju skupštinu dne 4. veljače o. g. u prostorijama knjižnice opće bolnice u Šibeniku.

U ime upravnog odbora referirao je predsjednik dr. Tomislav Šoša o životu i radu društva tokom protekle godine. Društvo je bilo vrlo aktivno na naučnom i praktičnom medicinskom području. Mjesečni sastanci sa znanstvenim temama održali su se redovno i bili su dobro posjećeni. Članovi podružnice su također sudjelovali u brojnim zdravstvenim akcijama u gradu i u okolici, održali su predavanja i tečajeve o ehinokoziji, o dječjim proljevima, o tuberkulozi, o ličnoj i općoj higijeni i t. d. Podružnica najtječajnije saradjuje s društvom Crvenog križa, sa Sanjtarno-epidemiološkom stanicom i s ostalim zdravstvenim ustanovama te ih aktivno pomaže u njihovom radu.

Članovi podružnice formirali su brojne ekipe za pregled školske djeca, za cijepjenje obveznika vakcinacije po selima, za pregled trahomatoznih i za suzbijanje zaraznih bolesti. Isto tako je bio vrlo obilat rad na zdravstvenom prosvjetovanju i na školovanju srednjih medicinskih kadrova. Broj članova je porastao gotovo na dvostruko prema ranijim godinama te sada broji 50 liječnika iz grada i okolice te susjednih kotareva Skupštini je prisustvovao profesor dr. Skrivaneli, predsjednik klinike za dječje bolesti sveučilišta u Zagrebu, kao delegat središnjice Zbo-

ra liječnika. On se vrlo pohvalno izrazio o radu i uspjesima podružnice, koju smatra jednom od najaktivnijih u sklopu Zbora liječnika. Nakon referata tajnika, dra Đ. Karminskog te blagajnika dra.

L. Žegure i knjižničara dra. N. Simovića data je razrješnica staroj upravi, te jedno-glasno izabrana nova uprava s drom. Tomislavom Šošom na čelu.

Dva autora u četiri čina komedije „Vlast“

(Prigodom premijere koju će šibenski studenti izvesti 25. II. u Narodnom kazalištu)

Ne ćemo promatrati »Vlast« kao remek djelo Nušića ili Stankovića, jer ona to i nije. U prvom redu zanimala će nas najbitnija karakteristika ove komedije, a to je — njezino dvoautorstvo.

Kako danas naša publika prima komediju, kojoj je začetnik savremenik iste radnje, a nastavljač čovjek, kojemu je konačni svršetak tog perioda poznat? Može li Stanković i uz najveću opreznost dopisati »Vlast« a da ne postane nepoželjnim prorokom? I kakva bi danas izgledala »Vlast« da je Nušićev život trajao samo malo, malo duže?

Ova će se kratka reportaža uglavnom osvrnuti na ta tri pitanja. Počnimo s utemeljiteljem »Vlasti«, jednim od najvećih jugoslavenskih komediografa Branislavom Nušićem. »Vlast« je posljednje Nušićevo djelo i to nepotpuno. Od današnja četiri čina Nušić je napisao samo prva dva. Stari i proslavljeni pisac vraća se »polukraj života svojoj omiljenoj temi, koju je s toliko mladenačkog zanosa tretirao u prvim svojim djelima. A ta je tema »Vlast«. I dok u komedijama o društvu Nušićeva satira pogađa sve, bez razlike u oštiri, dotle je satira na vlast ipak drukčija. U njoj je više smijeha, koji treba da prikrije lako vidljivu autorovu spulpanost. Nušić, naime,

ne smije da kaže sve, jer mora da živi. Tako i dva Nušićeva čina predstavljaju zapravo odnos jednog dijela ljudi prema vlasti, njihova mišljenja o njoj, ali i satirički osvrt pisca na vlast i odnos vlasti prema narodu, a koji je karakterističan za režim.

Predimo na pisca posljednja dva čina — Stankovića. Mile Stanković, danas veoma poznati humorista i urednik jednog od najvećih humorističkih listova u zemlji — »Ježa«.

Dovršavanjem »Vlasti« od Nušića (kojeg je kao student lično poznavao) bio je veoma težak zadatak za Stankovića. On nije potpuno zadovoljio pri njegovom izvršenju.

Bojeći se valjda baš tog nepoželjnog moderniziranja i proroštva, Stanković je izgubio dobar dio Nušićevog revolucionarnosti umjesto da mu ton bude još revolucionarniji. Tako je »Vlast« u priličnoj mjeri svedena na jednu običnu komediju, u kojoj glavnu riječ imaju zapleti i naivan, vedar humor. Na svim ostalim područjima Stanković je pokazao naročitu smisao u interpretiranju »Nušićevske« komike, te on besprijekorno vodi Nušićeva ličica i stavlja im u usta Nušićeve riječi, što nije lak, a niti zahvalan posao za jednog pisca.

Ovih dana bit će »Vlast« prikazivana u Narodnom kazalištu u izvedbi članova Udruženja šibenskih studenata. U vezi s tim zamolio sam redatelja I. Livakovića da kaže nekoliko riječi o pripremanju komedije, kao i izgledima s kojima mladi amateri nastupaju pred svojom publikom:

— Naš rad na pripremanju izvedbe, kao što to biva kod svih amaterskih družina, bio je vrlo težak. Pored nedovoljnog broja glumaca i nepogodnih prostorija za rad, kao i drugih objektivnih teškoća, pripremanje je bilo otežano i spremanjem studenata za ispite, tako da smo u nekoliko navrata bili prisiljeni da prekinemo s uvježbavanjem. No, usprkos svega toga mi se ipak nalazimo pred konačnim ostvarenjem date obaveze, a našom izvedbom pokazat ćemo građanima Šibenika, što njihovi studenti umiju i na kazališnom polju . . .

A. Jelisavčić

Fingirao razbojstvo

U petak 13. ov. mj. oko 10 sati u jutro obaviještena je stanica Narodne milicije da je u stanu Nikole Jurišića na obali Vicka Krsulovića izvršeno razbojstvo nad Franjom Znidarićem, radnikom. U istom stanu, naime, ovaj je ležao na podu sav okrvavljen. Međutim, izvidima od strane organa Narodne milicije u

roku od nepuna jednog sata utvrđeno je, da se radi samo o fingiranom razbojstvu, kojeg je izvršio Franjo Znidarić u namjeri da prikrije nekoliko minuta ranije izvršenu krađu od 100 hiljada dinara, jednog ručnog sata. Za počinjeno krivično djelo, kojeg je Znidarić u cijelosti priznao, isti je uhapšen, te će odgovarati pred sudom.

2000 pari cipela mjesečno

U mjesecu siječnju o. g. prodavaonice obuće u gradu izvršile su relativno dobar promet u vrijednosti od oko 3 i pol miliona dinara. Kroz isto razdoblje prodano je oko 2 hiljade pari cipela. Najveći promet zabilježila je prodavaonica »Gradskog magazina« u ulici Ivana

Ribara, prodavši oko 800 pari muških, ženskih i dječjih cipela, dok su ostale dvije prodavaonice (Kombinat obuće Borovo i prodavaonica »Gradskog magazina« u Zagrebačkoj ulici) prodale oko 1200 pari cipela.

KOMBINAT OBUĆE BOROVO PRODAVAONICA ŠIBENIK

Ulica Ivana Ribara Tel 4-68

PRODAJE

autogume svih dimenzija, ventilatore, klinasto remenje te sve vrsti gumene i kožne obuće.

Vršimo također pedicuru i popravak čarapa.

»LES« - Ljubljana poslovnica ŠIBENIK

NUDI VAM:

Namještaj svih vrsta, rezanu građu, šper i panel ploče, lesanit i drvenu galanteriju.

Primamo narudžbe za svu opremu hotela, restorana, kinodvorana, laboratorija i t. d.

OBRATITE SE NA POSLOVNICU:

»LES« Šibenik, Priljublavlca ulica br. 1.

Telefon br. 2-61.

Gostovanje Nelly Rubens

U subotu 14. ov. mj. na poziv Doma JNA gostovala je u našem gradu sopran Nelly Rubens, član opere »Colon« iz Buenos Aires a Na programu su bile zaslupljene pjesme Latinske Amerike, a na kraju je otpjevala i jednu ariju iz Verdijeve opere »Traviata«. Publika, koja je do zadnjeg mjesta ispunila Narodno kazalište, srdačno je pozdravila nastup svoje zemljakinje, kojom prilikom joj je uručen buket cvijeća.

Gradani nam pišu

Nečovječan postupak

U nedjelju, 8. veljače o. g. pošao sam do vlasnika autotaksija Matkovića u namjeri da prevezem u bolnicu sad pokojnog Petra Baranovića, kojemu je toga dana teško pozlilo. Međutim, Matković je odbio da to učini, rekavši: »Što ću ja voziti pijana čovjeka«. Obzirom da je Matković ostao uporan pri svojoj odluci, a kako nisam imao drugog sredstva, to sam bio prisiljen da ga odvedem kući, tako da je tek sutradan bio prevezen u bolnicu gdje je uskoro i preminuo. Postavlja se pitanje dokle će se gosp. Matković nečovječno odnositi prema onome kome je potrebna hitna pomoć tim više, što je kroz posljednja dva mjeseca ovo već drugi zabilježen slučaj.

Jugoslav Baranović

Veliki studentski
28. II. PLES

Perspektivni desetgodišnji plan razvitka poljoprivredne proizvodnje

(Nastavak)

U rasadnicama održavati stalni uzgoj stolnih sorti radi proizvodnje kalemljiva. U obzir dolaze za naše prilike - juški muškati bijeli, muškati hanburg bijeli, Afuz-Ali, Italija bijela i t. d.

Osim proizvodnje stolnih sorti potrebno se je orijentirati barem u manjem omjeru i na proizvodnju

grožđa za sušenje, u tom pravcu u rasadnicama uvesti uzgoj - Muškata Aleksandrijskog i Sultaninae.

U cilju ovoga potrebno je u daljnjem uzgoju pridržavati se slijedećeg odnosa:

Vinske sorte 85%
Stolne sorte 10%
Sorte za proizvodnju suhog grožđa 5%.

U svrhu prerade ostalog voća na području kotara, gdje zalo budu najpovoljniji uslovi, podignuti tvornicu za preradu. U pomenutoj tvornici vršila bi se prerada voća u kompot, konzerviranje voća i proizvodnja voćnih sokova.

Stočarstvo

Spomenuto je, da stočarstvo po vrijednosti proizvodnje u bruto i neto produktu predstavlja iza vinogradarstva drugu najvažniju granu proizvodnje.

Prije rata stočarstvo je bilo brojnije i kvalitetno bolje, međutim, uslijed rata i poslijeratnih mjera, stoka je brojem i po produktivnosti naglo opala, osobito osjetljivo opadanje osjetilo se kod ovaca. Posljednjih godina, dokinućem administrativnim mjerama otkupa, na čitavom području osjetio se nagli porast po broju, međutim, kvaliteta stoka ostaje i dalje slaba.

Perspektivnim planom predviđen porast po broju i kvaliteti vezan je uz mogućnost ishrane i načina timarenja stoke. Proizvodnja krmne hrane na našem području veoma je ograničena, za stoku velikog zuba vezana je uz pašu i ograničenu proizvodnju sijena, a za stoku sitnog zuba isključivo za kraške siromašne pašnjake.

Osim nedovoljne i loše hrane, slabu radnu i produktivnu sposobnost stoke uslovljava i veoma loš rasplodni materijal.

(Nastavit će se)

Prerada vina

Uporedo sa unapređenjem vinogradarstva, sistematski treba pristupiti i unapređenju vinifikacije (preradi vina). Opće je poznato da je kod nas prerada vina veoma primitivna, vezana uz preradu kod individualnih domaćinstava koja se vrši u nepodesnim i lošim konovima, koje uopće ne odgovaraju preradi vina, što je i najčešće uzrok da kod prerade nastaju s jedne strane ogromni gubici, a s druge strane dobija se loše vino nejednako po kvaliteti koje je vrlo brzo i vrlo lako podložno kvarenju.

Loša prerada svake godine uzrokom je ogromnih novčanih gubitaka. Kalkulacija pokazuje da na 100 vagona grožđa godišnji gubitak izražava se na visini od oko 6.000.000 Din. što u jednogodišnjoj proizvodnji dosiže sumu od oko 80.000.000 Din. ne računajući loš kvalitet vina dobiven dosadašnjim načinom prerade.

Sve ovo jasno pokazuje da je potrebno pristupiti pravilnoj vinifikaciji, a ovo je moguće jedino u

obliku većih zadrugnih podruma jer individualna proizvodnja ne omogućuje pojedinim poljoprivrednicima da u svojoj režiji podignu odgovarajući podrum.

U tom pravcu potrebno je pristupiti izgradnji većih podruma kao i izgradnji nekoliko manjih.

U desetgodišnjem perspektivnom planu predviđeno je da bi 30% od sveukupne proizvodnje preradili u ovakovim podrumima.

Predviđa se izgradnja dva veća podruma kapaciteta od oko 300 vagona i to:

- a) na području Bribirskih Moslina,
- b) na području općine Vodče te nekoliko manjih sa kapacitetom od 40 do 70 vagona, s eventualnim lokacijama:
- a) područje Primoštena
- b) područje grada Šibenika
- c) područje Pirovca
- d) područje Đevrskaka.

Ovi podrumi izgradili bi se u sklopu zadrugnog sektora.

Voćarstvo i maslinarstvo

Voćarstvo i maslinarstvo iza vinogradarstva predstavlja najvažniju granu biljne proizvodnje.

Maslina	600.000	sa prosječnim urodom po stablu	7 kg
Smokava	170.000	sa prosječnim urodom po stablu	8 kg
Višanja	37.000	sa prosječnim urodom po stablu	8 kg
Bajama	53.000	sa prosječnim urodom po stablu	7 kg
Ostalog voća	35.000	sa prosječnim urodom po stablu	8 kg

Perspektivnim planom predviđa se povećanje:	
1957. god.	1962. god.
Maslina 705.000	810.000
Smokava 209.000	249.000
Višanja 68.000	98.000
Bajama 103.000	153.000
Ostalog voća 50.000	75.000

Ovo povećanje odnosi se na povećanje koje treba da ostvare seljačka domaćinstva, SRZ-e i poljoprivredne zadruge.

Međutim, akcijom narodnog odbora kotara i akcijom narodnih odbora općina preko masovnih organizacija na terenu predviđa se posušiti oko 1.000 ha sa voćnim sadnicama i sjemenom voćaka. Ovo prvenstveno dolazi u obzir na kršu gdje zato postoje uslovi.

Predviđeno povećanje predstavlja minimum što je moguće izvršiti u vezi objektivnih mogućnosti, međutim, stvarne mogućnosti na terenu omogućavaju mnogo širu sadnju raznih voćaka i maslina. Voćarstvo sa maslinarstvom treba da poslane jedno od bitnih faktora proizvodnje na golom kršu, pogotovo na području primorskog rajona gdje ne postoje, uslijed krševitosti zemljišta, uslovi za uzgoj drugih kultura.

Osim povećanja broja voćaka i maslina, obradom i njegovom kao i zaštitom treba povećati i prinose po stablu barem do dvostruke proizvodnje.

Potrebno je godišnje osigurati oko 100 vagona umjetnih gnojiva za dubrenje voćaka. Osim ovoga potrebno je godišnje osigurati dovoljnu količinu zaštitnih sredstava radi zaštite voćaka i maslina od bolesti i štetočima.

U cilju osiguranja rasadnog materijala potrebno je:

- a) na postojećem rasadnjaku Žažvić odrediti površinu od 1 ha radi proizvodnje voćnih sadnica, te ujedno odrediti površinu od 1 ha radi proizvodnje nakalemjenih voćnih sadnica tako, da bi rasadnik Žažvić godišnje mogao proizvoditi oko 150.000 podloga i oko 50 do 70 hiljada nakalemjenih voćnih sadnica.

Današnji broj stabala voćaka i maslina iznosi:

- b) na rasadniku Zaton, kojeg bi trebalo olormiti, proizvodilo bi se na površini od oko 1,50 ha do 150.000 podloga za vočke kao i oko 50.000 nakalemjenih voćnih sadnica
- c) na rasadniku u Skradinu osigurati 1 ha na kojemu bi se proizvodilo godišnje oko 100.000 podloga i oko 30.000 nakalemjenih voćnih sadnica.

U ovim rasadnicama bit će potrebno uzgojiti matična stabla raznih voćaka najbolje kvalitete radi proizvodnje kalemljiva.

Prerada maslina i voća. Uporedo sa povećanjem proizvodnje voćarstva i maslinarstva potrebno je poduzeti mjere radi unapređenja prerade, u prvom redu maslina u ulje, kao i eventualnu preradu drugog voća.

Prerada maslina u ulje kod postojećih uljarni vrši se na veoma primitivan način, uslijed čega kao i kod prerade grožđa nastaju ogromni gubici na količini ulja i na kvaliteti.

Postojeće kalkulacije pokazuju da godišnji gubici kod postojećeg prerade dostižu iznos od oko 60 do 70 miliona Din., što predstavlja ogroman gubitak za našu privredu.

U tom pravcu potrebno je nabavom modernih strojeva upotpuniti uljarnu u Murteru, zatim u istoj uljarni adaptirati odgovarajuća skladišta za prijem maslina kao i rezervoare za čuvanje preradenog ulja.

Uljarnu u Tijesnome potrebno je na isti način preurediti. U svrhu ovoga bit će potrebno razraditi detaljni plan i kalkulacije.

Podignuti jednu savremenu uljarnu u Vodicama, selu Primošten i u Rogoznici. Kod ostalih uljarni nabaviti nužna postrojenja i adaptirati zgrade radi bolje prerade.

OBAVIJEST

Uredbom o izmjenama i dopunama Uredbe o određivanju i o prevođenju mirovina i invalidnina (Sl. list FNRJ br. 2/53 g.) propisano je da uživatelj mirovine (lične ili porodične) koji se zaposli sa punim radnim vremenom gubi pravo na mirovinu dok traje iakovo zaposlenje. Isto tako gube pravo na mirovinu oni koji se zaposle sa nepotpunim radnim vremenom, ako zarada iz tog zaposlenja premašuje dvije trećine mirovine, a u svakom slučaju ako premašuje 6.000.— Din. mjesečno.

Na osnovu ove Uredbe i obavijesti Zavoda za socijalno osiguranje NRH obavljenoj u »Borbici« i »Vjesniku«, poduzeća — ustanove su dužna prijaviti ovom Zavodu sve uposlene penzionere na dan 1. II. 1953. g. Prijave se čine na prijavama o uposlenju radnika, koje upotrebljavaju privatni poslodavci za prijavljivanje kod njih zaposlenih radnika, a koje se mogu nabaviti u knjižari pokraj Narodnog kazališta.

Ovu obavezu je izvršio veoma mali broj poduzeća i ustanova, iako je po članu 2 pomenute Uredbe svako poduzeće — ustanova solidarno odgovorno sa korisnikom za naknadu štete nanesene Zavodu za socijalno osiguranje zbog nepravodobno podnesene ili netočne prijave kada dođe do nepravilnih isplata mirovina.

Potrebno je podvući jednu pojavu kojoj poduzeća teže u ovom slučaju. Naime, mnoga poduzeća usmjerila su svoje namjere na to da svakako zadrže na poslu penzionere, dajući im u zaradi upravo toliko koliko iznosi dvije trećine njihove mirovine ili 6.000.— Din. mjesečno, dakle skraćuje se radno vrijeme i zarade da bi mogli uživati i zaradu i mirovinu. Ako se pođe ovim putem u potpunosti, onda postavljeni pozitivni propisi ne će postići svoju namjenu u svrhu. Poznato je, da mnogi penzioneri, zbog svoje potpune nesposobnosti za rad, pokrivaju razne pomoćne poslove u poduzeću, odnosno vrše nekvalificirane poslove. Kad znaju, s druge strane, da imamo u mjestu dosta neuposlenih nekvalificiranih radnika, onda je jasno da se hijelo tim propisima omogućiti upošljavanje neuposlene radne snage. Poduzeća trebaju svakako i kroz ovu prizmu gledati na pomenutu Uredbu, a da se zadrže samo oni uživaoci mirovina bez kojih — zbog njihove osobite stručnosti — poduzeće ne može normalno da

IZ SPORTSKOG ŽIVOTA

DALMATINSKI KUP

Susret propuštenih prilika

U prvoj polufinalnoj nogometnoj utakmici za dalmatinski kup »Sibenik« i »Zadar« igrali su neriješeno 1:1 (0:1). Zgoditke su postigli za »Zadar« Gojanović II, u 43-oj, a Tedling za »Sibenik« u 60 minuti. Pred oko 700 gledalaca susret je vodio Ljudevit Baučić iz Splitsa.

Momčadi su nastupile u ovim sastavima:

SIBENIK: Araš, Iljadica, Erak I, Tambača, Erak II, Blažević, Zjazić, Bego, Đurić, Tedling i Živković.

ZADAR: Maržić, Mirković, Terzić, Kollar, Zdrilić, Gojanović I, Vladić, Pešani, Micev, Gojanović II i Dukić.

Jak vjetar i blatnjav teren omogućili su da obje momčadi predvedu bolju igru. U prvom poluvremenu, igrajući protiv vjetra, »Sibenik« je u prvih petnaest minuta igre vršio jak pritisak na vrata »Zadara«. U tom razdoblju domaći su često i veoma oštro pucali, ali uslijed dobre obrane gostiju, a nešto i zbog neefikasnosti domaćeg navalnog reda mnoge zrele šanse ostale su neiskorištene. Do kraja ovog dijela igralo se uglavnom na sredini polja. Dva minuta prije svršetka prvog dijela uspjelo je Gojanovića II da pogodi mrežu i da tako dovede svoj tim u vodstvo.

Veći dio nastavka »Sibenik« je bio premoćan, ali uslijed veoma poštivovne igre svih jedanaest igrača »Zadar« nije mu uspjelo postići više od jednog zgoditka, koji je realizator bio Tedling. Dok je »Zadar« kroz čitavih 90 minuta igrao taktički veoma dobro a naro-

čito u drugom poluvremenu, dotle se »Sibenik« gubio u čestim driblizima i kratkim dodavanjima, što je omogućilo igračima »Zadara« da navrijeme razbiju svaki opasan prodor prema голу. Kod »Zadara« su najviše otkakali vratar Maržić, zatim desni branič Mirković, srednji pomagač Zdrilić i centarfor Micev. Kod »Sibenika« najbolji su bili

Erak I, Erak II i Tedling. Igra je bila oštra ali fair, o čim nekako nesportskih namjerata od strane Iljadice, koji bi se ubuduće morao toga okaniti.

Sudac Baučić vodio je susret sa manjim greškama, koje nisu utjecale na rezultat. Uzvratni susret igra se slijedeće nedjelje u Zadru,

U MANDALINI OSNOVANO DTO »PARTIZAN«

Na teritoriju grada osnovano je još jedno društvo za ljelesni odgoj »Partizan«, i to u Mandalini, koja je i ranije posjedovala veoma dobar kadar vježbača.

U nedjelju 15. ov. mj. u prepunoj dvorani zgrade, koja je data na raspolaganje DTO »Partizan«, započela je osnivačka skupština, kojoj su pored predstavnika narodne vlasti, društvenih organizacija Mandaline i predstavnika JNA, prisustvovali i delegati DTO Partizan-Sibenik. Nakon što je pročitan izvještaj Inicijativnog odbora kao i pravilnik društva prešlo se je na diskusiju u kojoj su učestvovali mnogi od prisutnih. Diskutanti su podvukli potrebu uređenja postojeće zgrade, nabavke rekvizita i da tako dovede svoj tim u vodstvo.

trebna materijalna pomoć, da bi novoformirano društvo moglo čim prije započeti s aktivnim radom. Inicijativni odbor je također razradio plan rada za ovu godinu, a kojeg je skupština jednoglasno prihvatila. Pored ostalog, zaključeno je, da se održi slet u svim kategorijama, zatim da se u zajednici sa ostalim društvenim organizacijama Mandaline otvori čitaonica, te da se formira jedna četa u Zablacu. Ujedno je donesen i plan budžeta za 1953. godinu. Nadalje je utvrđeno, da društvo već sada broji oko 400 podupirućih i 200 aktivnih članova. Za predsjednika je izabran Nikola Nikolić. Na kraju su upućeni pozdravni telegrami drugu Titu i Savezu za ljelesni odgoj »Partizana« Hrvatske.

ZABAVA • POUKA • ZANIMLJIVOSTI

Trgovačka mornarica u svijetu

Poslije završetka rata izgradnja trgovačkih brodova u svijetu iz prvom redu spadaju Japan, Francuska, Švedska, Italija, Njemačka i Liberijska.

U pojedinim državama stanje trgovačke flote koncem 1952. god. bilo je slijedeće:

Država	Stanje u 1952. god. u 1000 brt.	Prirast u 1952 g. u 1000 brt.
Britanija i Sjeverna Irska	18.624	+ 73
Kanada	1.692	+ 45
S. A. D.	27.245	- 87
Norveška	5.906	
Panama	3.740	+ 131
Francuska	3.638	+ 271
Italija	3.289	+ 372
Holandija	3.264	+ 29
Japan	2.787	+ 605
Švedska	2.332	+ 219
SSSR	2.261	+ 39
Njemačka	1.398	+ 367
Danska	1.391	+ 47
Grčka	1.274	- 3
Španija	1.216	
Argentina	1.034	+ 54
Liberijska	898	+ 303

Iz prednjeg se opaža pad trgovačke flote kod SAD i Grčke. Razlog opadanja kod SAD leži u rasprodaji velikog broja »libertik« brodova i to uglavnom onim zemljama, koje su bile pogodne posljednjim ratom. Kod Grčke pak, taj je prividan, jer u stvari njena trgovačka mornarica iznaša do 8 miliona brt, ali većina njenih brodova plovi pod zastavama Paname, SAD i Engleske.

U odnosu na 1939. god. najveći porast zabilježile su SAD (oko 16 miliona brt.), zatim Panama za 3 miliona brt. i Norveška za oko 1

milijon i 100 hiljada tona. U posljednjem periodu izgrađivani su većinom tank-brodovi, kao i motorni brodovi, tako da je omjer tankova prema motornim i parnim brodovima 2:1 ne samo po broju, već i po tonaži.

Danas po morima plovi oko 30% brodova na motorni pogon, a u čemu osobito prednjače sjeverno-evropske zemlje, tako da sama Švedska posjeduje preko 73% motornih brodova, Danska 72%, Engleska 38%, dok SAD imaju samo oko 4% brodova na motorni pogon.

HUMOR

OSNOVNO NAČELO

Učitelj: »Sječaš li je još poslovice — dati je spasonosnije nego primiti?«

Ivica: »To je osnovno načelo mog oca.«

Učitelj: »A što je tvoj otac?«

Ivica: »Boksač.«

NA SATU PRIRODOPISA

Učiteljica: »Tebi, Ivice, izgleda nije nešto jasno?«

Ivica: »Da, pile izlazeći iz jaje isto razbije. To mi je jasno, ali nikako ne razumijem kako može da uđe u jaje a da ga ne razbije?«

ČINJENICA

— Zamisli, Meluzalem je živio 969 godina?

— Razumljivo, tada još nije bilo liječnika.

BRZOJAVNO

Sin: »Molim pristanak na zaruke stop Trista hiljada.«

Otac: »Franaka ili dolara?«

Sin: »Dolar!«

Otac: »Blagoslovlj!«

PRAVI KONJ

Nedjeljni jahač: »Je li konj plašljiv?«

Konjušar: »Isključeno, stoji čitavu noć sam u tamnoj staji...!«